

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเครื่องหมายในแผนที่ท่องเที่ยวครั้งนี้เพื่อประเมินการรับรู้ และศึกษาหาแนวทางในการออกแบบเครื่องหมายเพื่อใช้ในแผนที่ การรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับเรื่องเครื่องหมาย สัญลักษณ์ การออกแบบเลขชนิดปี และการรับรู้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มคนที่อยู่ในช่วงอายุ 20-50 ปี มีประสบการณ์ ความจำเป็นในการใช้แผนที่ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ทักษะการมองเห็น ประสบการณ์ใช้แผนที่
2. ผลการจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมาย จากการทดสอบด้วยเครื่องหมายที่มีความหมายเดียวกัน จำนวน 5 แบบ 8 ความหมาย โดยความหมายที่เลือกใช้นั้นเลือกจากความถี่ที่ปรากฏในแผนที่ จากจำนวนแผนที่ตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้ พบว่ามีการใช้เครื่องหมายทั้ง 8 นี้ ใน 5 แผนที่หรือมากกว่า ส่วนเครื่องหมายอื่น มีปรากฏใช้น้อยกว่า 5 แผนที่
3. ผลการรับรู้การแทนความหมายด้วยการวาดภาพ จากการให้กลุ่มตัวอย่างวาดภาพเครื่องหมาย แทนสถานที่ที่ใช้แทนในแผนที่ จำนวน 20 ความหมาย
4. ผลการรับรู้เครื่องหมาย จากการให้กลุ่มตัวอย่างเติมความหมายจากเครื่องหมายที่กำหนดให้ จำนวน 22 เครื่องหมาย ที่คัดเลือกจากการสุ่มในแผนที่ที่รวบรวมได้ทั้งหมด

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ชาย	17	34 %
หญิง	33	66 %
รวม	50	100 %

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 66 % และเป็นเพศชายจำนวน 34 %

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
20 -29	29	58 %
30 -39	15	30 %
40 - 49	6	12 %
รวม	50	100 %

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20 -29 ปี จำนวน 58 % รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 30 -39 ปี จำนวน 30 % และอยู่ในช่วงอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 12%

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทักษะการมองเห็น

ทักษะ	จำนวน (คน)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
การมองเห็น	17	34 %
ทักษะ ความถนัดอื่นๆ	33	66 %
รวม	50	100 %

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าตนเองมีทักษะ ความถนัดด้านการมองเห็น จำนวน 34 % และกลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะ ความถนัดด้านอื่นๆ จำนวน 66 %

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ใช้แผนที่

การใช้แผนที่	จำนวน (คน)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ประจำ ทุกครั้ง	5	10 %
ค่อนข้างบ่อย	28	56 %
บางครั้ง	16	32 %
ไม่เคย	1	2 %
รวม	50	100 %

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แผนที่เป็นประจำทุกครั้ง จำนวน 10% กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้แผนที่ค่อนข้างบ่อย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 56 % กลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แผนที่เป็นบางครั้ง จำนวน 32 % และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยใช้แผนที่เลย จำนวน 2 %

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบการจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมาย

	อันดับที่	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ยอันดับ	
โรงแรม	Hotel 1		22	12	12	2	2	2.00
	Hotel 2		17	18	13	2	0	2.00
	Hotel 3		10	16	17	5	2	2.46
	Hotel 4		0	4	7	34	5	3.80
	Hotel 5		1	0	1	7	41	4.74
โรงพยาบาล	Hosp 1		29	10	8	3	0	1.70
	Hosp 2		8	21	15	3	3	2.44
	Hosp 3		9	10	13	10	8	2.96
	Hosp 4		4	7	7	10	22	3.78
	Hosp 5		10	2	7	24	17	4.12
วัด	Temp 1		19	13	10	6	2	2.18
	Temp 2		17	14	9	10	0	2.24
	Temp 3		11	10	16	11	2	2.66
	Temp 4		3	12	14	20	1	3.08
	Temp 5		0	1	1	3	45	4.84
สถานีตำรวจ	Pol 1		26	15	7	1	1	1.72
	Pol 2		19	8	19	4	0	2.16
	Pol 3		4	13	12	20	1	3.02
	Pol 4		2	13	11	20	4	3.22
	Pol 5		0	1	1	5	43	4.80
ห้างสรรพสินค้า	Shop 1		40	10	0	0	0	1.20
	Shop 2		10	19	12	8	1	2.42
	Shop 3		0	19	26	5	0	2.72
	Shop 4		0	2	12	36	0	3.68
	Shop 5		0	0	0	1	49	4.98
ตลาดสด	Mark 1		34	9	4	2	1	1.54
	Mark 2		6	33	6	4	1	2.22
	Mark 3		6	3	14	21	6	3.36
	Mark 4		4	1	19	6	20	3.74
	Mark 5		0	4	7	17	22	4.14
ร้านอาหาร	Rest 1		28	17	4	1	0	1.56
	Rest 2		18	14	14	4	0	2.08
	Rest 3		3	15	25	7	0	2.72
	Rest 4		1	4	7	38	0	3.64
	Rest 5		0	0	0	0	50	5.00
สถานทูต	Embas 1		22	15	12	1	0	1.84
	Embas 2		22	11	13	4	0	1.98
	Embas 3		3	20	20	7	0	2.62
	Embas 4		2	3	2	17	26	4.24
	Embas 5		1	1	3	21	24	4.32

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบการจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมาย

ผลการวิเคราะห์การจัดอันดับการรับรู้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน อายุระหว่าง 20 – 50 ปี เป็นเพศชาย 17 คน เพศหญิง 33 คน โดยให้นำเครื่องหมายที่มีความหมายเดียวกันบนแผนที่จำนวน 5 แบบ 8 ความหมาย มาจัดอันดับความเข้าใจความหมายเรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด โดยอันดับที่ 1 คือ เครื่องหมายที่มีการรับรู้ดีที่สุด และอันดับที่ 5 คือ เครื่องหมายที่มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ห้ออกเป็นค่าเฉลี่ยอันดับและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกจัดอันดับแต่ละเครื่องหมาย โดยค่าเฉลี่ยอันดับน้อย หมายถึง เครื่องหมายที่มีอันดับการรับรู้ที่ดี ค่าเฉลี่ยอันดับมาก หมายถึง เครื่องหมายที่มีอันดับการรับรู้ต่ำ ผลการศึกษา มีดังนี้

1) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายโรงแรม เครื่องหมาย Hotel 1 และ Hotel 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับน้อยที่สุดเท่ากัน คือ 2.00 อย่างไรก็ตาม Hotel 1 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 สูงกว่า Hotel 2 คือ 22 คน และ 17 คน เครื่องหมาย Hotel 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ 2.46 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 3 จำนวน 17 คน เครื่องหมาย Hotel 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.80 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 34 คน และเครื่องหมาย Hotel 5 มีค่าเฉลี่ยอันดับมากที่สุด คือ 4.74 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 เป็นจำนวนถึง 41 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน

เครื่องหมายที่ได้รับการจัดอันดับที่ 1 2 และ 3 เป็นภาพของโรงแรม หรือเป็นการลดทอนการสะท้อนความจริงจากรูปทรงของตึกสูง โดยเครื่องหมาย Hotel 1 มีองค์ประกอบคือ ภาพทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ลดทอนจากรูปทรงของตึกโรงแรมและใช้ตัวอักษร H เพื่อให้สื่อถึงคำว่า Hotel ภาพมีความคมชัด มีเหลี่ยมมุมชัดเจน ใช้สีตัดกัน เครื่องหมาย Hotel 2 เป็นภาพของตึกสูงมีลักษณะเป็นภาพการ์ตูนคล้ายของจริง และเครื่องหมาย Hotel 3 เป็นภาพของตึกสูงแบบโรงแรมทั่วไปมีลักษณะเป็นภาพการ์ตูนเช่นเดียวกับ Hotel 2 แต่มีเพิ่มเติมคือ ตัวอักษร H และองค์ประกอบพื้นหลังอื่นๆ เพื่อเพิ่มความสวยงาม น่ารักให้แก่ภาพ ลักษณะทางเลขคณิตเป็นเส้นโค้งมน แบบการ์ตูน ตัวอักษรมีขนาดเล็ก เครื่องหมาย Hotel 4 แม้จะเป็นภาพที่ลดทอนมาจากภาพตึกสูงเช่นกัน แต่ไม่มีองค์ประกอบอื่นบ่งบอกว่าเป็นโรงแรม อีกทั้งการใช้โทนสีแข็งกระด้างไม่สวยงาม ไม่ใช้การไล่โทนสี แสง เงาในภาพ เช่นเดียวกับเครื่องหมาย Hotel 5 ซึ่งเป็นเพียงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีความเป็นสัญลักษณ์นามธรรมมากเกินไป ไม่สามารถสื่อถึงอะไรได้เลย ซึ่งจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนั้นต้องการภาพโรงแรมที่เหมือนจริงและมีความสวยงามด้วย

2) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายโรงพยาบาล พบว่า เครื่องหมาย Hosp 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับน้อยที่สุด คือ 1.70 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 จำนวน 29 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน เครื่องหมาย Hosp 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 2.44 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2

จำนวน 21 คน เครื่องหมาย Hosp 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ 2.96 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 4 เท่ากัน คือ 10 คน มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 3 จำนวน 13 คน เครื่องหมาย Hosp 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.78 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 10 คน มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 จำนวน 22 คน ซึ่งมากกว่าที่ได้รับจากอันดับที่ 4 ส่วนเครื่องหมาย Hosp 5 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 24 คน ซึ่งสูงกว่าในอันดับเดียวกันกับเครื่องหมาย Hosp 4 และมีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 จำนวน 17 คน ซึ่งน้อยกว่าเครื่องหมาย Hosp 4 แต่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 5 มากที่สุด คือ 4.12

เครื่องหมายโรงพยาบาลที่รวบรวมได้จากแผนที่ตัวอย่างทั้งหมดมีองค์ประกอบอย่างน้อย 1 สิ่งที่เป็นเครื่องหมายกากบาท ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดของโรงพยาบาล (Concept) มีการรับรู้ที่มีสัญลักษณ์เป็นสากล คือ เครื่องหมายกากบาท เครื่องหมาย Hosp 1 ประกอบด้วยเครื่องหมายกากบาทสีแดงขนาดใหญ่และกรอบสี่เหลี่ยมสีน้ำตาลทองเป็นพื้นรองหลังที่มีสีตัดกัน ใช้เส้นตรงมุมเหลี่ยม ทำให้มองเห็นสัญลักษณ์กากบาทได้ชัดเจน สื่อความหมายได้ไม่บิดเบือน สามารถรับรู้ได้ทันที ไม่มีองค์ประกอบภาพอื่นๆ เครื่องหมาย Hosp 2 มีองค์ประกอบเพิ่มเติมจากเครื่องหมายกากบาท คือ ภาพบ้านรูปทรงสามมิติสีขาว หลังคาสีแดง เป็นภาพแบบการ์ตูน โดยเครื่องหมายกากบาทมีขนาดเล็กกว่าตัวบ้าน ส่วนเครื่องหมาย Hosp 3 นั้นมีลักษณะ คือ เครื่องหมายกากบาทสีแดงประกอบด้วยดิกสูงสีขาว และภาพประกอบพื้นหลังบรรยากาศเลียนแบบธรรมชาติ เป็นภาพแบบการ์ตูน เส้นโค้งมน

เครื่องหมาย Hosp 4 เป็นเครื่องหมายกากบาทสีเขียว ไม่มีองค์ประกอบอื่นๆ กลุ่มตัวอย่าง 1 คนให้ความคิดเห็นในการใช้เครื่องหมายกากบาทสีเขียวว่า ตรงกับแนวคิดโรงพยาบาลมากที่สุด แต่เห็นได้ว่าโดยภาพรวมว่าเครื่องหมายกากบาทสีแดงมีการรับรู้เกี่ยวกับโรงพยาบาลได้ดีกว่า เครื่องหมาย Hosp 5 นั้นแม้จะเป็นเครื่องหมายกากบาทสีแดงและไม่มีองค์ประกอบอื่นๆ คล้ายกับเครื่องหมาย Hosp 1 แต่การออกแบบเครื่องหมายนั้นใช้เส้นโค้งมน ภาพดูบิดเบี้ยว ภาพพื้นรองด้านหลังที่โค้งมนยังทำให้เพิ่มความสับสนในการมองเห็น

3) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายวัด พบว่า เครื่องหมายถูกจัดอันดับโดยมีค่าความถี่ที่ใกล้เคียงกัน เครื่องหมาย Temp 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับน้อยที่สุด จึงอยู่ในอันดับที่ 1 คือ 2.18 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 จำนวน 19 คน เครื่องหมาย Temp 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 2.24 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 และ 2 จำนวน 17 และ 14 คน ตามลำดับ เครื่องหมาย Temp 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 จำนวน คือ 2.66 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 11, 10, 16 และ 11 คน สังกัดว่ามีจำนวนเท่ากันในอันดับที่ 1 และ 4 เครื่องหมาย Temp 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.08 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 20 คนและเครื่องหมาย Temp 5 มีความชัดเจนในการถูก

จัดให้เป็นอันดับที่ 5 โดยมีค่าเฉลี่ยอันดับมากที่สุด คือ 4.84 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 จำนวน 45 คน

จากการสังเกต พบว่า เครื่องหมายวัดส่วนใหญ่เป็นภาพที่พาดพิงถึงอาคาร สิ่งก่อสร้าง ภายในวัดเป็นส่วนใหญ่ เครื่องหมาย Temp 1 เป็นเครื่องหมายภาพที่แสดงรูปร่างของอุโบสถ เครื่องหมายใช้สีแดง มีเส้นขอบคมชัดเจน การมองเห็นภาพไม่ทำให้เข้าใจผิด สามารถรับรู้ได้ดี เห็นทีว่าเป็นภาพของอุโบสถ เครื่องหมาย Temp 2 เป็นภาพเจดีย์แบบภาพการ์ตูน เครื่องหมาย Temp 3 เป็นภาพศาลา สีสันสวยงาม สมจริง มีภาพพื้นหลังประกอบเพิ่มความสวยงาม เครื่องหมาย Temp 4 เป็นเครื่องหมายภาพที่แสดงรูปร่างของพระพุทธรูปที่ลดทอนรายละเอียด เช่นเดียวกับภาพอุโบสถของเครื่องหมาย Temp 1 และเครื่องหมาย Temp 5 เป็นรูปสามเหลี่ยมสีส้ม ไม่มีรายละเอียดใดๆ

4) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายสถานีตำรวจ พบว่า เครื่องหมาย Pol 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 1 คือ 1.72 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 จำนวน 26 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน เครื่องหมาย Pol 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 2.16 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 19, 8 และ 19 คน เครื่องหมาย Pol 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ 3.02 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2, 3 และ 4 จำนวน 13, 12 และ 20 คน เครื่องหมาย Pol 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.22 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นจำนวนเท่ากับเครื่องหมาย Pol 3 และ เครื่องหมาย Pol 5 มีความชัดเจนในการถูกเลือกเป็นอันดับที่ 5 มีค่าเฉลี่ยอันดับ คือ 4.80 และมีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 จำนวน 43 คน

เครื่องหมาย Pol 1 เป็นภานายตำรวจไทย มีรายละเอียดเหมือนจริง เป็นภาพแบบการ์ตูนน่ารัก เป็นภาพโคดไม่มีภาพพื้นหลัง สามารถมองเห็นภาพได้ชัดเจน ไม่ผิดเพี้ยน เครื่องหมาย Pol 2 เป็นภาพตราสัญลักษณ์ตำรวจสีเลือดหมู เป็นภาพเสมือนจริงคล้ายตัววัตถุที่ลอกเลียนมา เครื่องหมาย Pol 3 เป็นภาพตราสัญลักษณ์ตำรวจรูปดาวหกเหลี่ยมที่ใช้ในต่างประเทศ สีน้ำตาล เครื่องหมาย Pol 4 เป็นเครื่องหมายอักษร มีอักษรย่อ P สีแดงตัวเดียวตัดกับภาพรองพื้นหลังสีน้ำตาลทอง เครื่องหมาย Pol 5 เป็นรูปดาวหลายแฉกสีชมพู ซึ่งไม่มีสิ่งใดบ่งชี้ถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานีตำรวจ

5) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายห้างสรรพสินค้า พบว่า เครื่องหมายห้างสรรพสินค้ามีการจัดอันดับที่ชัดเจน โดยกลุ่มตัวอย่างจัดอันดับ Shop 1 ให้เป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 1 คือ 1.20 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 40 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน และ ไม่ได้รับการจัดอันดับต่ำกว่าอันดับที่ 2 เลย เครื่องหมาย Shop 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 2.42 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2 จำนวน 19 คน เครื่องหมาย Shop 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ 2.72 มีกลุ่ม

ตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2 และ 3 จำนวน 19 และ 26 คน เครื่องหมาย Shop 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.68 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 36 คน และเครื่องหมาย Shop 5 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 5 มากที่สุด คือ 4.98 และมีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 เป็นจำนวนเกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 49 คน

เครื่องหมาย Shop 1 เป็นภาพถุงแบบหิ้ว ใช้ใส่ของที่ซื้อ โดยส่วนใหญ่แล้วจะพบเห็นการใช้ถุงประเภทนี้ในห้างสรรพสินค้า ประกอบด้วยอักษรย่อ S สีดำตัดกับสีของถุงกระดาษสีชมพู ขนาดภาพเห็นชัดและความชัดเจนของภาพและพื้น (figure-ground) แตกต่างกัน เครื่องหมาย Shop 2 เป็นภาพตะกร้าใส่ของแบบที่ใช้ในซูเปอร์มาเก็ต มีฉากพื้นรองหลังสีน้ำตาลทอง เครื่องหมาย Shop 3 เป็นภาพคล้ายคลึงจากตึกทรงสูง สะท้อนความจริงของอาคารห้างสรรพสินค้าส่วนใหญ่ แต่รายละเอียดภาพไม่สมจริง ประกอบด้วยอักษรย่อ S สีขาว ตัดกับสีตัวตึกสีชมพู เครื่องหมาย Shop 4 เป็นรูปทรงวงรีนูนสูงของอักษรย่อ S มีฐานรองพื้น โดยกลุ่มตัวอย่าง 1 คนให้ความเห็นว่า มีลักษณะคล้ายกับอนุสาวรีย์มากกว่าห้างสรรพสินค้า และเครื่องหมาย Shop 5 เป็นภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ไม่สื่อความหมายถึงอะไร

6) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายตลาดสด พบว่า เครื่องหมายตลาดสดมีการจัดอันดับการรับรู้ค่อนข้างชัดเจน เครื่องหมาย Mark 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับน้อยที่สุด คือ 1.54 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 จำนวนมากถึง 34 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 50 คน เครื่องหมาย Mark 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 2.22 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2 จำนวน 33 คน เครื่องหมาย Mark 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับ คือ 3.74 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 3 และ 5 จำนวน 19 และ 20 คน เครื่องหมาย Mark 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.36 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 21 คน และเครื่องหมาย Mark 5 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 5 คือ 4.14 และมีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 5 เกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 49 คน

เครื่องหมาย Mark 1 เป็นภาพที่มีความคล้ายคลึงกับตะกร้าใส่ของในตลาด มีของประกอบในตะกร้าเป็นรูปพืชผักผลไม้ สะท้อนความจริงของตะกร้าใส่ของจ่ายตลาด และตัวอักษรย่อ M โดยภาพรวมเครื่องหมายสามารถมองเห็นความแตกต่างของรายละเอียดได้ชัดเจน แม้รูปพืชผักผลไม้จะมีขนาดเล็ก แต่ส่งผลต่อการรับรู้ในภาพรวมได้ เครื่องหมาย Mark 2 เป็นภาพตะกร้าใส่ของที่ใช้ในซูเปอร์มาเก็ต และตัวอักษรย่อ M สีฟ้า ภาพรองพื้นสีน้ำตาลทอง เครื่องหมาย Mark 4 เป็นภาพถุงหรือตะกร้าใส่ของสีเขียว ตัวภาพมีความชัดเจน รูปแบบของภาพเป็นแบบธรรมดา ไม่แพ้งั้น ส่วนเครื่องหมาย Mark 3 และ Mark 5 เป็นภาพของหลังคา เต็นท์ และร่มขนาดใหญ่ที่ใช้ในตลาดสดทั่วไป คล้ายจะจำลองบรรยากาศสถานที่ของตลาดสด แต่ขนาดภาพเล็ก รายละเอียดคลุมกลืนกัน มองแล้วเกิดความสับสน

7) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายร้านอาหาร พบว่า เครื่องหมาย Rest 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 1 คือ 1.56 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 เกินกว่าจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 28 คน เครื่องหมาย Rest 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 2.08 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1, 2 และ 3 คือ 18, 14 และ 14 คน เครื่องหมาย Rest 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ 2.72 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 3 จำนวน 25 คน เครื่องหมาย Rest 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 3.64 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 จำนวน 38 คน และเครื่องหมาย Rest 5 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 5 คือ 5.00 และกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดเป็นอันดับที่ 5 อย่างเป็นทางการทั้งหมด 50 คน

เครื่องหมาย Rest 1 เป็นภาพซ้อนและล้อมสีขาว มีฉากกรองพื้นหลังสีส้ม สีของภาพจึงตัดกับฉากกรองพื้น ส่งผลให้เห็นภาพซ้อนและล้อมชัดเจน ดูออกง่าย เครื่องหมาย Rest 2 เป็นภาพของมิดและล้อม มีกรอบล้อมสีแดง 2 ชั้น และฉากกรองพื้นหลังสีขาว สามารถมองเห็นความชัดเจนแตกต่างของภาพและพื้นได้ชัดเจนเช่นกัน เครื่องหมาย Rest 3 เป็นภาพ ซ้อน มิดและล้อม สีขาวตัดขอบสีดำ มีฉากกรองพื้นหลังสีน้ำตาลทอง เครื่องหมาย Rest 4 เป็นภาพซ้อนล้อมรวมกันไว้ด้านข้างของจาน ซึ่งภาพนี้เป็นภาพลายเส้นโค้งมน แบบการ์ตูน ลายเส้นที่บิดเบี้ยวทำให้การดูภาพซ้อนล้อมและจานแยกแยะออกได้ยาก ส่วนการใช้สีนั้นก็ผสมกลมกลืนใกล้เคียงกันมากเกินไป เครื่องหมาย Rest 5 เป็นเครื่องหมายภาพเดียวที่ไม่ได้มีภาพของซ้อนล้อม แต่เป็นภาพของบ้านหลังเล็ก สีเขียว ไม่มีลักษณะภาพที่แสดงเอกลักษณ์ของร้านอาหาร หรือเกี่ยวกับอาหารโดยตรง

8) การจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมายสถานทูต พบว่า เครื่องหมายสถานทูตนั้นมีการจัดอันดับคะแนนไล่เรียงกัน โดยเครื่องหมาย Embas 1 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 1 คือ 1.84 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 และ 2 จำนวน 22 และ 15 คนตามลำดับ เครื่องหมาย Embas 2 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 2 คือ 1.98 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 1 และ 2 จำนวน 22 และ 11 คนตามลำดับ เครื่องหมาย Embas 3 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 3 คือ 2.62 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 2 และ 3 เท่ากันจำนวน 20 คน เครื่องหมาย Embas 4 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 4 คือ 4.24 มีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 และ 5 จำนวน 17 และ 26 คน และเครื่องหมาย Embas 5 มีค่าเฉลี่ยอันดับที่ 5 คือ 4.32 และมีกลุ่มตัวอย่างเลือกจัดอันดับที่ 4 และ 5 จำนวน 21 และ 24 คน

เครื่องหมายสถานทูตนั้น ทั้งหมดเป็นภาพของธงที่มีความแตกต่างกันในการออกแบบเลขนศิลป์ เครื่องหมาย Embas 1 มีขนาดธงใหญ่สีส้ม การมองภาพชัดเจน มีองค์ประกอบเพิ่มเติมคือ อักษรย่อ E สีดำ เครื่องหมาย Embas 2 เป็นรูปธงสีฟ้ามีองค์ประกอบของเสาธงครบถ้วนทำให้ภาพโดยรวมมีขนาดเล็ก และมีองค์ประกอบเพิ่มเติมคือ อักษรย่อ E สีขาว เครื่องหมาย Embas 3 เป็นรูปธงพื้นสามเหลี่ยม ฐานเสาธงไม่สมจริง ขนาดพื้นธงมีขนาดเล็ก ทำให้การมองเห็นตัวอักษรย่อ E ในพื้นธงไม่ชัดเจน เครื่องหมาย Embas 4 เป็นรูปธงสะบัดเป็นริ้วสีขาว มีฉากกรองพื้นหลังรูป

วงกลมสีม่วง แต่การใช้สี ลายเส้นกลมกลืนกัน ทำให้การมองภาพไม่ชัดเจน ไม่มีอักษรประกอบ และเครื่องหมาย Embas 5 เป็นรูปธงที่มีสีนวมสามเหลี่ยมซ้อนกัน เหมือนธงชาติเนปาล เป็นการสื่อถึงชาติที่เฉพาะเจาะจงมากเกินไป และไม่มีอักษรประกอบ

สรุปผลการศึกษาดอนจัดอันดับการรับรู้เครื่องหมาย พบว่า เครื่องหมายที่มีระดับการรับรู้ที่ ดินนั้นส่วนใหญ่เป็นภาพเหมือนจริง มีลักษณะคล้ายคลึง พาดพิงมาจากสถานที่จริง หรือวัตถุที่ เกี่ยวข้องต้องใช้ในสถานที่นั้นๆ โดยเครื่องหมายที่มีการเลือกใช้ภาพที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และ บางอันเป็นเครื่องหมายภาพที่แสดงรูปร่างของวัตถุ อาคาร ไม่ซ้อนทับความหมายกับสถานที่อื่นๆ ไม่ใช้องค์ประกอบมากมาย แต่ในเครื่องหมายบางอันที่ต้องเพิ่มเติม เช่น ตัวอักษรย่อ หรือ ภาพประกอบเล็กๆ น้อยๆ โดยส่วนที่เป็นภาพหลัง (Background) เพิ่มเติมเพื่อความสวยงาม น่ารัก เกินไปนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญ โดยมากจะอยู่ในอันดับการรับรู้ ระดับกลางๆ เครื่องหมายที่มีการรับรู้ที่ดีจะมีภาพหรือองค์ประกอบหลักที่ต้องการสื่อขนาดใหญ่ กว่า เห็นชัดเจน ดูออกง่าย

ตาราง 6 แสดงผลการทดสอบการวาดภาพ แสดงค่าเป็นเปอร์เซ็นต์ของจำนวนคนที่เลือกใช้แต่ละองค์ประกอบภาพ (3 อันดับสูงสุด)

เครื่องหมาย	องค์ประกอบภาพ	ชาย	หญิง	เครื่องหมาย	องค์ประกอบภาพ	ชาย	หญิง
1) สุนัข	ดาว-พระจันทร์	64.68	27.27	11) มหาวิทยาลัย	อักษร U	52.92	24.24
	ยอดโดม	58.80	24.24		ธง	17.64	6.06
	สุนัข	11.76	27.27		ตึกเรียน	11.76	9.09
	อื่นๆ :-				อื่นๆ : หมวกปริญญา, บ้าน, หนังสือ, บัตรติด, ฯลฯ		
2) ศูนย์ข้อมูล	อักษร I	35.28	15.15	12) ท่าเรือ	เรือโดยสาร	47.04	15.15
	อักษร i	29.40	15.15		เรือใบ	29.40	21.21
	บ้าน	11.76	6.06		หัวสะพาน	17.64	18.18
	อื่นๆ: เครื่องหมายคำถาม, INFORMATION				อื่นๆ : เรือพาย, สะพาน, โป๊ะ, P, BOAT		
3) สำนักงานไปรษณีย์	ซองจดหมาย	64.68	39.39	13) สนามบิน	เครื่องบิน	88.20	63.63
	ผู้รับจดหมาย	17.64	15.15				
	อักษร P	23.52	9.09				
	อื่นๆ: บ้าน, ตึก, ธง, POST				อื่นๆ : รันเวย์, ตึก, Airport		
4) บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	สัญลักษณ์ \$, ฿	41.16	33.33	14) สถานีรถไฟ	รถไฟ	52.92	45.45
	เหรียญ	23.52	27.27		รางรถไฟ	52.92	15.15
	ธนบัตร	23.52	27.27				
	อื่นๆ: ลูกศร 2 ทาง, Exchange, EX, E				อื่นๆ : ตึก, train		
5) สถานีรถโดยสาร	รถโดยสาร	70.56	51.51	15) บริการภาพถ่าย/กล้อง	กล้องถ่ายรูป	88.20	54.54
	อักษร B	11.76	9.09		ฟิล์ม	11.76	5.88
	ป้ายรถประจำทาง	5.88	9.09				
	อื่นๆ : Bus station, bus				อื่นๆ : ดอกไม้, กรอบรูป, service		
6) กงสุล	ธง	41.16	36.36	16) บริการให้เช่ามอเตอร์ไซด์	มอเตอร์ไซด์	82.32	45.45
	อักษร C	29.40	6.06		for rent	5.88	12.12
	บ้าน	11.76	12.12				
	อื่นๆ : ตึก, Consulate				อื่นๆ : R, rent, M		
7) ธนาคาร	อักษร B	23.52	30.30	17) บริการอินเทอร์เน็ต	คอมพิวเตอร์บุคคล	35.28	27.27
	สัญลักษณ์ \$, ฿	35.28	9.09		โน้ตบุ๊ก	17.64	15.15
	ธนบัตร	11.76	18.18		Net/ อักษร i	5.88	6.06
	อื่นๆ : BANK, ตึก, บ้าน, เหรียญ				อื่นๆ : ลูกศร, จอมอนิเตอร์, ลูกโลก, ie logo, internet		
8) ผับ/ บาร์	แก้วไวน์	35.28	36.36	18) โบสถ์	กางเขน	52.92	69.69
	ขวดสุรา	29.40	24.24		บ้าน	11.76	54.54
	แก้วเบียร์	17.64	9.09		อาคารโบสถ์	41.16	-
	อื่นๆ: โน้ตดนตรี, บ้าน, คน, pub, bar, P&B, P, cafe				อื่นๆ : C		
9) ร้านกาแฟ	ถ้วยกาแฟร้อน	82.32	66.66	19) จุดท่องเที่ยว	วิวธรรมชาติ	35.28	18.18
	COFFEE	5.88	9.09		กราฟิก smiley	5.88	6.06
	อื่นๆ : ขนม, บ้าน, เมล็ดกาแฟ				อื่นๆ : กล้องส่องทางไกล, ตา, ดาว, S, ฯลฯ		
10) สถานบริการน้ำมัน	คู่มือ	41.16	30.3	20) สปา/ นวด	spa	23.52	12.12
	หัวจ่ายน้ำมัน	29.40	21.21		ผู้รับบริการนวด	17.64	9.09
					ผู้ให้บริการนวด	5.88	6.06
	อื่นๆ : หยคน้ำมัน, รถยนต์, พนักงาน, oil, GAS, G				อื่นๆ : ดอกลิลาวี, เท้า, อ่างอาบน้ำ, ลูกประคบ, M		

4.3 ผลการทดสอบการวาดภาพ

ผลการวิเคราะห์การรับรู้ในแต่ละสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 -50 ปี จำนวนเครื่องหมาย 20 สถานที่ เพื่อทดสอบการรับรู้ในแต่ละสถานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในการใช้ภาพ หรือสัญลักษณ์ ตัวอักษรใดแทนความหมายในแต่ละสถานที่ที่กำหนดให้ โดยผู้ศึกษาได้นำภาพวาดของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ห่องค์ประกอบภายในภาพว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพใดบ้างในแต่ละเครื่องหมาย หรือมีสัญลักษณ์ คำ อักษรใด หรือองค์ประกอบอื่นๆ ใดบ้าง แสดงผลการวิเคราะห์เป็นตารางแสดงองค์ประกอบภาพของแต่ละเครื่องหมาย และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้องค์ประกอบนั้นๆ โดยการแสดงส่วนวิเคราะห์ในตอนวาดภาพนี้ ผู้ศึกษาไม่ได้แยกวิเคราะห์ส่วนที่เป็นการออกแบบทางเลขคณิต เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าไม่มีทักษะเรื่องการวาดภาพ ดังนั้น ผลการศึกษาส่วนนี้จึงมีผลใช้เพียงการรับรู้ถึงแนวคิด (Concept) ของสถานที่เท่านั้น ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1) การรับรู้เกี่ยวกับสุเหร่า (Mosque) พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้ภาพดาวและพระจันทร์เป็นเครื่องหมายสุเหร่ามากที่สุด เป็นชาย 64.68% หญิง 27.27% รองลงมา กลุ่มตัวอย่างชาย 58.80% หญิง 24.14% เลือกใช้ภาพส่วนยอดโดมของสุเหร่า และเลือกใช้ภาพของสุเหร่า เป็นชาย 11.76% หญิง 27.27% กลุ่มตัวอย่างชายเลือกใช้ภาพดาว – พระจันทร์และยอดโดมมากกว่าหญิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างหญิงเลือกใช้ภาพสุเหร่ามากกว่าชาย โดยเครื่องหมายสุเหร่าไม่มีภาพอื่นๆ ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้นอกจากนี้

2) การรับรู้เกี่ยวกับศูนย์บริการข้อมูล (Informaiton centre) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้อักษร I เพื่อสื่อถึงศูนย์บริการข้อมูลมากที่สุด คือ ชาย 35.28% หญิง 15.15% รองลงมา เลือกใช้อักษร i เป็นชาย 29.40% หญิง 15.15% และภาพบ้าน เป็นชาย 11.76% หญิง 6.06% ภาพอื่นๆ ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ได้แก่ เครื่องหมายคำถาม และ INFORMATION

3) การรับรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายสำนักงานไปรษณีย์ (Post office) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพของจดหมายมากที่สุด คือ ชาย 64.68% หญิง 39.39% รองลงมา คือ ตู้รับจดหมาย คือ ชาย 17.64% หญิง 15.15% และอักษร P คือ ชาย 23.52% หญิง 9.09% ภาพอื่นๆ ได้แก่ บ้าน, ตึก, ธง, คำว่า Post

4) การรับรู้เกี่ยวกับบริการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Currency exchange) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้สัญลักษณ์เงินดอลลาร์และบาท (\$, ฿) มากที่สุด เป็นชาย 41.16% หญิง 33.33% รองลงมา คือ ภาพเหรียญ เป็นชาย 23.52% หญิง 27.27% และภาพธนบัตร เป็นชาย 23.52% หญิง 27.27% ภาพอื่นๆ ได้แก่ ลูกศร 2 ทาง, คำว่า Exchange, EX, อักษร E

5) การรับรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายสถานีรถโดยสาร (Bus station) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพรถโดยสารเป็นส่วนใหญ่ คือ ชาย 70.56% หญิง 51.51% รองลงมา คือ อักษร B ชาย 11.76% หญิง 9.09% และมีกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพป้ายรถประจำทางมาประกอบ เป็นชาย 5.88% หญิง 9.09% มีการเลือกใช้อักษรประกอบอื่นๆ อีก เช่น คำว่า Bus station, bus

6) การรับรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายกงสุล (Consulate) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพธงมากที่สุด เป็นชาย 41.16% หญิง 36.36% รองลงมา คือ อักษร C เป็นชาย 29.40% หญิง 6.06% และภาพบ้าน เป็นชาย 11.76% หญิง 12.12% อักษรประกอบอื่นๆ ได้แก่ ภาพตึก, คำว่า Consulate

7) การรับรู้เกี่ยวกับธนาคาร (Bank) พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้อักษร B มากที่สุด เป็นชาย 23.52% หญิง 30.30% รองลงมา คือ สัญลักษณ์ \$, ฿ เป็นชาย 35.28% หญิง 9.09% และภาพธนบัตร เป็นชาย 11.76% หญิง 18.18% โดยมีภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพบ้าน, ตึก, เหรียญ, คำว่า BANK

8) การรับรู้เกี่ยวกับผับ/ บาร์ (Pub/ Bar) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพแก้วไวน์มากที่สุด คือ ชาย 35.28% หญิง 36.36% รองลงมา คือ ภาพขวดสุรา ชาย 29.40% หญิง 24.24% ภาพแก้วเบียร์ เป็นชาย 17.64% หญิง 9.09% และภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพโน้ตดนตรี, บ้าน, คน, คำว่า pub, bar, P&B, cafe, อักษร P

9) การรับรู้เกี่ยวกับร้านกาแฟ (Coffee shop) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพถ้วยกาแฟร้อนมากที่สุด เป็นชาย 82.32% หญิง 66.66% ใช้คำว่า COFFEE เป็นชาย 5.88% หญิง 9.09% และใช้ภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพบ้าน, ขนม, เมล็ดกาแฟ

10) การรับรู้เกี่ยวกับสถานีบริการน้ำมัน (Gas station) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพตู้มิเตอร์มากที่สุด เป็นชาย 41.16% หญิง 30.30% ภาพหัวจ่ายน้ำมัน ชาย 29.40% หญิง 21.21% และภาพอื่นๆ ได้แก่ หวดน้ำมัน, รถยนต์, พนักงาน, คำว่า oil, GAS, อักษร G

11) การรับรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย (University) พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้อักษร U มากที่สุด เป็นชาย 52.92% หญิง 24.24% มีกลุ่มตัวอย่างชายเลือกใช้น้อยกว่าหญิง รองลงมา คือ ภาพธง ชาย 17.64% หญิง 6.06% และภาพตึกเรียน เป็นชาย 11.76% หญิง 9.09% กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพอื่นๆ เช่น ภาพหมวกปริญญา, บ้าน, หนังสือ, บัตรติด, ฯลฯ

12) การรับรู้เกี่ยวกับท่าเรือ (Pier) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพเรือต่างๆ หลายชนิด โดยใช้ภาพเรือโดยสารมากที่สุด เป็นชาย 47.04% หญิง รองลงมา คือ ภาพเรือใบ เป็นชาย 29.40% หญิง 21.21% และภาพหัวสะพาน ชาย 17.64% หญิง 18.18% และมีภาพอื่นๆ ได้แก่ เรือพาย, สะพาน, โป๊ะ, อักษร P, คำว่า BOAT

13) การรับรู้เกี่ยวกับสนามบิน (Airport) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพเครื่องบินมากที่สุด เป็นชาย 88.20% หญิง 63.63% และมีภาพอื่นๆ เช่น ภาพรันเวย์, ตึก, คำว่า Airport

14) การรับรู้เกี่ยวกับสถานีรถไฟ (Train station) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพรถไฟ คือ ชาย 52.92% หญิง 45.45% รองลงมา คือ ภาพรางรถไฟ เป็นชาย 52.92% หญิง 15.15% โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพตึก, คำว่า Train

15) การรับรู้เกี่ยวกับบริการภาพถ่าย/ กล้อง (Photo camera service) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพกล้องถ่ายรูปมากที่สุด คือ เป็นชาย 88.20% หญิง 54.54% ใช้ภาพฟิล์ม เป็นชาย 11.76% หญิง 5.88% ภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพดอกไม้, กรอบรูป, คำว่า service

16) การรับรู้เกี่ยวกับบริการให้เช่ามอเตอร์ไซด์ (Motorcycle rental) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเลือกใช้ภาพมอเตอร์ไซด์มากที่สุด เป็นชาย 82.32% หญิง 45.45% ใช้คำว่า for rent เป็นชาย 5.88% หญิง 12.12% และอื่นๆ ได้แก่ อักษร R, M, คำว่า rent

17) การรับรู้เกี่ยวกับบริการอินเทอร์เน็ต (Internet) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล เป็นชาย 35.28% หญิง 27.27% ภาพคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เป็นชาย 17.64% หญิง 15.15% ใช้คำว่า Net และอักษร i จำนวนเท่ากัน เป็นชาย 5.88% หญิง 6.06% และอื่นๆ ได้แก่ ภาพลูกศร, จอมอนิเตอร์, ลูกโลก, โลโก้ ของ internet explorer, คำว่า Internet

18) การรับรู้เกี่ยวกับโบสถ์ (Church) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพไม้กางเขนมากที่สุด คือ ชาย 52.92% หญิง 69.69% รองลงมาคือ ภาพบ้าน เป็นชาย 11.76% หญิง 54.54% ใช้ภาพอาคารโบสถ์ เป็นชายทั้งหมด 41.16% ส่วนอื่นๆ ได้แก่ อักษร C

19) การรับรู้เกี่ยวกับจุดท่องเที่ยว (Sight seeing) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพวิวธรรมชาติมากที่สุด คือ ชาย 35.28% หญิง 18.18% ภาพกราฟิก smiley เป็นชาย 5.88% หญิง 6.06% ภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพกล้องส่องทางไกล, ตา, ดาว, อักษร S

20) การรับรู้เกี่ยวกับสปา/ บริการนวด (Spa/ massage) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้คำว่า Spa เป็นชาย 23.52% หญิง 12.12% ใช้ภาพเลียนแบบอากัปภิกขิยาของผู้รับบริการนวด เป็นชาย 17.64% หญิง 9.09% ภาพเลียนแบบจากร่างกายของผู้ให้บริการนวด ชาย 5.88% หญิง 6.06% และภาพอื่นๆ ได้แก่ ภาพดอกลิลาวดี, เท้า, อ่างอาบน้ำ, ลูกประคบ, อักษร M

สรุปผลการศึกษาในส่วนการทดสอบการวาดภาพของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาพจริง หรือภาพเหมือน เป็นภาพที่จะสามารถพาดพิงถึงวัตถุ อุปกรณ์ อาคาร หรือสถานที่จริงๆ หรือภาพเลียนแบบร่างกายหรืออากัปภิกขิยาของมนุษย์ มีการวาดภาพเครื่องหมายสัญลักษณ์ที่ส่วนใหญ่รู้จักกันอย่างเป็นสากล และบางเครื่องหมายมีการใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษตัวแรกในคำเครื่องหมายที่วาดภาพเอกลักษณ์ของสถานที่ ภาพอาคารของสถานที่นั้นๆ วัตถุ อุปกรณ์ที่มีเกี่ยวข้องหรือกิจกรรม เช่น ภาพสุเหร่า, บ้าน, ซองจดหมาย, ตึก, รถโดยสาร, เครื่องบิน, รถไฟ, เรือ, ชนบัตร, เหรียญ, ถ้วยกาแฟ, มอเตอร์ไซด์, วิวธรรมชาติ, สปา เครื่องหมายที่กลุ่มตัวอย่าง

เลือกใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ เช่น สัญลักษณ์ \$, ₭ , อักษร I, i , โลโก้ของ Internet explorer , ไม้กางเขน และบางเครื่องหมายที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของคำประกอบภาพ เช่น ธนาคาร (Bank), สถานกงสุล (Consulate), มหาวิทยาลัย (University) โดยบางสถานที่ที่มีชื่อเรียกสั้นๆ หรือมีความซับซ้อนของกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างจะใช้คำเต็มเป็นภาษาอังกฤษ เช่น pub/ bar, spa

ในส่วนของการใช้สีในเครื่องหมาย ไม่มีกลุ่มตัวอย่างใช้สีประกอบการวาดภาพ โดยขณะที่มีการทดสอบแบบสอบถามได้จัดอุปกรณ์สีให้แล้ว

โดยภาพรวมในส่วนทดสอบการวาดภาพ พบว่า เพศชายมีความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมใน ส่วนการทดสอบการวาดภาพมากกว่าเพศหญิง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 7 แสดงผลการทดสอบการรับรู้ความหมายเครื่องหมาย แบบถูก – ผิด

เครื่องหมาย	ถูก	ผิด	ไม่ตอบ	เครื่องหมาย	ถูก	ผิด	ไม่ตอบ
1) สนามบิน 	50	0	0	12) สุเหรั้า 	45	0	5
2) ธนาคาร 	34	9	7	13) สถานีน้ำมัน 	50	0	0
3) มอเตอร์ไซด์เช่า 	27	19	4	14) บริการรูป/ กล้อง 	40	7	3
4) สถานีรถโดยสาร 	30	19	1	15) ทำเรือ 	35	6	9
5) โบสถ์ 	46	3	1	16) ที่ทำการไปรษณีย์ 	45	5	0
6) โรงแรม 	40	6	4	17) ผับ/ บาร์ 	24	12	14
7) ร้านกาแฟ 	46	4	0	18) จุดน่าสนใจ 	0	15	35
8) สถานกงสุล 	2	20	28	19) สป่า/ นวด 	11	15	24
9) แลกเปลี่ยนเงินตรา 	35	13	2	20) สีแยก 	48	1	1
10) ศูนย์บริการข้อมูล 	30	12	8	21) สถานีรถไฟ 	48	1	1
11) บริการอินเทอร์เน็ต 	38	8	4	22) มหาวิทยาลัย 	30	4	16

4.4 ผลการทดสอบการตีความหมายให้กับเครื่องหมายที่กำหนดให้

ผลการวิเคราะห์การรับรู้ความหมายของเครื่องหมายของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 - 50 ปี เป็นเพศชาย 17 คน เพศหญิง 33 คน จากจำนวนเครื่องหมายที่กำหนดให้ 22 เครื่องหมาย กลุ่มตัวอย่างสามารถรับรู้ความหมายของแต่ละเครื่องหมายได้อย่างถูกต้อง หรือตามที่กำหนดมาในแผนที่ตัวอย่างหรือไม่ หรือมีการรับรู้ที่ผิดไปจากเดิมอย่างไร แสดงผลการวิเคราะห์เป็นตารางความถี่จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก – ผิด และไม่ทราบในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างเว้นว่างไว้ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสนามบิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง เครื่องหมายสนามบินเป็นเครื่องหมายภาพแสดงรูปร่าง แม้ว่าเครื่องหมายจะเป็นภาพเครื่องบินที่รายละเอียดไม่ชัดเจนนัก แต่เนื่องจากเครื่องบินเป็นภาพที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดดเด่นไม่ซ้ำกับที่ใด ทำให้ไม่มีตัวเปรียบเทียบ

2) การรับรู้ต่อเครื่องหมายธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ที่รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน ที่ไม่ตอบ เครื่องหมายธนาคารเป็นเครื่องหมายอักษร มีอักษร B สีขาวตัดกับพื้นหลังสีน้ำเงินเห็นได้ชัดเจน

3) การรับรู้ต่อเครื่องหมายบริการมอเตอร์ไซด์เช่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 คนที่รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน ที่ไม่ตอบ โดยกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ความหมายผิดเนื่องจากมองภาพเป็นรูปจักรยานหรือตีความหมายเป็นช่องทางสำหรับจักรยาน เครื่องหมายบริการเช่ามอเตอร์ไซด์นั้นเป็นภาพของมอเตอร์ไซด์คลาสสิกรุ่นเก่า ซึ่งมีรูปร่างที่มีความเป็นไปได้ที่จะมองเห็นคล้ายจักรยาน

4) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสถานีรถโดยสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 คน รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 1 คน ไม่ตอบ โดยกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ความหมายผิดนั้นรับรู้ว่าเป็นป้ายรถประจำทาง หรือรถตู้ เนื่องจากเครื่องหมายเป็นภาพลายเส้น รูปรถตู้จริง ไม่ใช่รูปรถทัวร์

5) การรับรู้ต่อเครื่องหมายโบสถ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 46 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 3 คน รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 1 คนไม่ตอบ เครื่องหมายเป็นภาพแบบการ์ตูนรูปหอคอยโบสถ์ มีไม้กางเขนปลายที่ส่วนยอดของหลังคา แต่ตัวไม้กางเขนมีขนาดค่อนข้างเล็ก

6) การรับรู้ต่อเครื่องหมายโรงแรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 6 คนยังรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 4 คน ไม่ตอบ โดย เครื่องหมาย

โรงแรมเป็นเครื่องหมายเดียวกับตอนที่ใช้ทดสอบการจัดอันดับ เครื่องหมายเป็นภาพตึกโรงแรมแบบการ์ตูน มีอักษร H และรายละเอียดเบื้องหลังประกอบเพื่อความสมจริง ใช้สีส้มสวยงาม

7) การรับรู้ต่อเครื่องหมายร้านกาแฟ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 46 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 4 คนรับรู้ความหมายผิด และไม่มีกลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ ความหมายเครื่องหมายร้านกาแฟเป็นรูปถ้วยกาแฟร้อนสีขาว ตัดกับพื้นหลังสีน้ำตาล เป็นเครื่องหมายภาพที่แสดงรูปร่างได้ชัดเจน

8) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสถานกงสุล พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คนที่รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 20 คน รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่างถึง 28 คน ที่ไม่ตอบ เนื่องจากเครื่องหมายสถานกงสุลเป็นรูปดาว เครื่องหมายไม่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับแนวคิด (Concept) ของสถานกงสุล

9) การรับรู้ต่อเครื่องหมายบริการแลกเปลี่ยนเงินตรา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 35 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 13 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 2 คนไม่ตอบ เครื่องหมายบริการแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นภาพสัญลักษณ์เงินดอลลาร์ (\$) พื้นหลังเป็นรูปวงกลมสีขาวกรอบสีเหลือง เครื่องหมายสามารถมองเห็นได้ชัดเจน โดยกลุ่มตัวอย่างมีความสับสนของภาพและแนวคิด ทำให้คิดว่าเป็นเครื่องหมายเป็นธนาคาร

10) การรับรู้ต่อเครื่องหมายศูนย์บริการข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 30 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 12 คน รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 8 คนไม่ตอบ เครื่องหมายศูนย์บริการข้อมูลนั้นเป็นเครื่องหมายอักษร i สัญลักษณ์ มีความเป็นสากล ภาพมองเห็นได้ชัดเจน

11) การรับรู้ต่อเครื่องหมายบริการอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 38 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 8 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 4 คนไม่ตอบ เครื่องหมายบริการอินเทอร์เน็ตเป็นภาพคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล เป็นภาพแบบการ์ตูน สามารถมองออกได้ง่ายและชัดเจน โดยกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ความหมายผิดมีการรับรู้ว่าเป็นเครื่องหมายร้านขาย/ ซ่อม หรือที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

12) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสุहर้า พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 45 คนรับรู้ความหมายได้ถูกต้อง และกลุ่มตัวอย่าง 5 คน ไม่ตอบ โดยไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้เครื่องหมายสุहर้าผิดเลย เครื่องหมายสุहर้าเป็นภาพที่มีลักษณะรูปร่างตามวัตถุ ไม่ได้คัดลอกรายละเอียดมาทั้งหมด แต่สะท้อนให้เห็นสิ่งที่ตรงกันของวัตถุนั้น โดยเป็นรูปยอดโดมของสุहर้า สีเขียว มีรูปดาว - พระจันทร์ ที่เป็นสัญลักษณ์ทางศาสนาอิสลามอยู่ด้านในภาพ

13) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสถานีบริการน้ำมัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง โดยเครื่องหมายสถานีบริการน้ำมันเป็นเครื่องหมายภาพแสดงลักษณะรูปร่าง

ผู้มีเตอร์จำหน่ายน้ำมัน ไม่ใช่รายละเอียดสมจริง เป็นการเลือกภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของสถานีบริการน้ำมันได้ดี

14) การรับรู้ต่อเครื่องหมายบริการรูปถ่าย/ กล้อง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 40 คนรับรู้ความหมายถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 7 คน รับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 3 คนไม่ตอบ เครื่องหมายเป็นภาพกล้องถ่ายรูปแบบเก่าและม้วนฟิล์ม เป็นภาพแบบการ์ตูน ค่อนข้างชัดเจน

15) การรับรู้ต่อเครื่องหมายท่าเรือ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 35 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 6 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 9 คนไม่ตอบ เครื่องหมายท่าเรือเป็นรูปเรือโดยสารขนาดเล็ก เป็นภาพการ์ตูน ลักษณะคล้ายภาพสองนัย (Ambiguous Figure) เนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าเป็นรูปรถโดยสาร

16) การรับรู้ต่อเครื่องหมายที่ทำการไปรษณีย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 45 คน รับรู้ความหมายได้ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 5 คนรับรู้ความหมายผิด เครื่องหมายที่ทำการไปรษณีย์เป็นรูปซองจดหมาย เป็นภาพแบบการ์ตูน มีความชัดเจน ไม่สับสน

17) การรับรู้ต่อเครื่องหมายพับ/ บาร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 24 คน รับรู้ความหมายถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 12 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 14 คนไม่ตอบ เครื่องหมายพับ/ บาร์เป็นภาพคนยืนเล่นกีตาร์ ร้องเพลง เป็นภาพการ์ตูน รายละเอียดมากมาย ทำให้ขนาดแต่ละองค์ประกอบภาพเล็ก ลายเส้นมองออกยาก ทำให้ไม่ชัดเจนในการมองเห็น โดยกลุ่มตัวอย่างเกิดความสับสนในการมองเห็นนำไปสู่ความสับสนต่อแนวคิด (Concept) ของความจริง (Reality)

18) การรับรู้ต่อเครื่องหมายจุดนำสนใจ พบว่า ไม่มีกลุ่มตัวอย่างรับรู้ความหมายถูกต้องเลย มีกลุ่มตัวอย่าง 15 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 35 คนไม่ตอบ เครื่องหมายจุดนำสนใจนั้นเป็นรูปดาวสีแดง ไม่เชื่อมโยงกับลักษณะแนวคิดของความจริง แต่พยายามออกแบบให้มีลักษณะทางนามธรรมหรือถ่ายทอดโดยใช้ความรู้สึก ไม่ได้แสดงความสมจริงของภาพ แต่มองลงไปในความรู้สึกของสถานที่

19) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสปา/ บริการนวด พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ความหมายถูกต้อง 11 คน มีกลุ่มตัวอย่างรับรู้ความหมายผิด 15 คน และกลุ่มตัวอย่าง 24 คนไม่ตอบ ความหมายเครื่องหมายสปา/ นวดเป็นรูปของดอกกลีลาวดี เป็นภาพการ์ตูนแสดงรูปร่าง ใช้ดอกกลีลาวดีเพื่อนำไปสู่ความคิดรวบยอดในกิจการประเภทสปา ที่มักปลูกหรือประดับด้วยต้นไม้ชนิดนี้ แต่ดอกกลีลาวดีถือว่ายังมีจำนวนคนที่รับรู้ความหมายในเชิงสัญลักษณ์น้อย โดยกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจต่อเครื่องหมายว่าเป็นร้านขายดอกไม้

20) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสี่แยก พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ความหมายถูกต้อง 48 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 1 คนไม่ตอบ เครื่องหมายสี่แยกเป็นภาพ

ไฟสัญญาณจราจร ซึ่งจะมียูที่สี่แยกหรือสามแยก จึงเป็นเครื่องหมายแทนแนวคิดเชิงอุปมาอุปไมย นำไปสู่แนวคิดที่ภาพอ้างถึง เป็นภาพแบบการ์ตูนแสดงรูปร่าง ใช้เอกลักษณ์จากความจริง คือใช้ 3 สีที่ต้องอยู่ด้วยกันเสมอ คือ แดง, เหลือง, เขียว บนพื้นหลังสีดำ คล้ายสัญญาณไฟจราจร

21) การรับรู้ต่อเครื่องหมายสถานีรถไฟ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 48 คนรับรู้ความหมายถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 1 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 1 คนไม่ตอบ ความหมาย เครื่องหมาย สถานีรถไฟเป็นภาพรถไฟ แบบการ์ตูนแสดงรูปร่างรถไฟ รายละเอียดคล้ายจริง

22) การรับรู้ต่อเครื่องหมายมหาวิทยาลัย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 30 คนรับรู้ความหมายถูกต้อง กลุ่มตัวอย่าง 4 คนรับรู้ความหมายผิด และกลุ่มตัวอย่าง 16 คนไม่ตอบ เครื่องหมายมหาวิทยาลัยเป็น เครื่องหมายอักษร มีอักษร U สีขาว ขนาดใหญ่ พื้นหลังสีน้ำเงิน กลุ่มตัวอย่างรับรู้เครื่องหมายอักษร ที่อยู่โดดๆ โดยไม่มีภาพประกอบว่ามีความไม่แน่นอน ไม่ชัดเจนว่าหมายถึงอะไร ยังไม่เป็นสากล กลุ่มตัวอย่าง 1 คน ตีความว่าหมายถึง การกลับรถ (U – turn)

สรุปในส่วนการรับรู้ความหมายของเครื่องหมาย ส่วนใหญ่เป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะภาพ การ์ตูน ลดทอน สะท้อนจากความจริง โดยเครื่องหมายไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียดสมจริง เพียงแต่ มีภาพ รูปร่าง หรือสัญลักษณ์ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของความจริง เครื่องหมายที่กลุ่มตัวอย่างมีการ รับรู้ความหมายถูกต้องเป็นจำนวนทั้งหมด หรือเกือบทั้งหมด เป็นเครื่องหมายที่แสดงเอกลักษณ์ ของสถานที่ หรือวัตถุอย่างมาก เป็นสถานที่ที่มีกิจกรรมไม่ซับซ้อน กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ เข้มข้น ได้แก่ เครื่องหมายสนามบิน โบสถ์ ร้านกาแฟ สุเหร่า สถานีบริการน้ำมัน ที่ทำการ ไปรษณีย์ สี่แยก และสถานีรถไฟ

เครื่องหมายที่มีการรับรู้ถูกต้องในระดับปานกลาง เป็นเครื่องหมายที่สะท้อนหรือลดทอน จากสถานที่จริง เป็นแบบการ์ตูน คงรายละเอียดไว้ค่อนข้างมาก ขนาดองค์ประกอบเครื่องหมายจึง เล็ก เห็นไม่ชัดเจน บางภาพเกิดความสับสน เห็นเป็นภาพสองนัย ได้แก่ เครื่องหมายธนาคาร บริการมอเตอร์ไซด์เช่า สถานีรถไฟโดยสาร โรงแรม บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา ศูนย์บริการข้อมูล บริการอินเทอร์เน็ต บริการรูปถ่าย/กล้อง ท่าเรือ ผับ/บาร์ มหาวิทยาลัย

เครื่องหมายที่มีการรับรู้ถูกต้องในระดับน้อย เป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นนามธรรม หรือเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่มีความเชื่อมโยงถึงแนวคิดของสถานที่ หรืออาจจะยังไม่มีความเป็นสากล ประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่างยังไม่เข้ม ได้แก่ สถานกงสุล จุดนำสนใจ สปา/บริการนวด

ในส่วนของการทดสอบการรับรู้ความหมายเครื่องหมาย ผู้ศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่าง ของกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ ได้แก่ เพศ ช่วง อายุ และการใช้แผนที่ แสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 8 ผลการทดสอบการรับรู้ความหมายเครื่องหมาย แบ่งตามเพศ (คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)

เพศ	ถูก	ผิด	ไม่ตอบ	รวม
ชาย	66.58	22.18	11.24	100 %
หญิง	70.78	12.61	16.61	100 %

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงรับรู้ความหมายของเครื่องหมายถูกต้อง 70.78 % มากกว่าชาย คิดเป็นจำนวน 66.58 % ในการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายผิดนั้น กลุ่มตัวอย่างชาย 22.18 % มีจำนวนมากกว่าหญิง ซึ่งมี 12.6 % และกลุ่มตัวอย่างหญิงไม่ทราบความหมายของเครื่องหมาย 16.61 % มากกว่าชาย คือ 11.24 %

ผลการสำรวจแสดงถึง ความแตกต่างในเรื่องเพศ ไม่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความหมายของเครื่องหมาย แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างหญิงจะมีเปอร์เซ็นต์การตอบถูกต้องสูงกว่าชาย และผิดน้อยกว่าชาย แต่มีเปอร์เซ็นต์ที่ไม่ตอบสูงกว่าชาย

ตาราง 9 ผลการทดสอบการรับรู้ความหมายเครื่องหมายแบ่งตามช่วงอายุ (คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)

ช่วงอายุ (ปี)	ถูก	ผิด	ไม่ตอบ	รวม
20 -29	66.45	18.11	15.44	100 %
30 – 39	72.70	15.50	11.80	100 %
40 - 50	64.34	13.00	22.66	100 %

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี มีการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายถูกต้องสูงสุด คิดเป็นจำนวน 72.70 % รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 20 - 29 ปี และ 40 – 50 ปี ซึ่งคิดเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 66.45 % และ 64.34 % กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 20 -29 ปี รับรู้ความหมายของเครื่องหมายผิดมากที่สุด 18.11% และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 40 - 50 ปี ไม่ทราบความหมายมากที่สุด 22.66 %

ผลการทดสอบแสดงว่า ช่วงอายุ 30-39 ปี มีการรับรู้ความหมายเครื่องหมายดีที่สุด

ตาราง 10 ผลการทดสอบการรับรู้ความหมายเครื่องหมายแบ่งตามทักษะการมองเห็น (คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)

ทักษะการมองเห็น	ถูก	ผิด	ไม่ตอบ	รวม
มี	72.17	15.25	12.58	100 %
ไม่มี	66.66	16.83	16.51	100 %

จากตาราง 10 พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะการมองเห็นมีการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มี โดยมีการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายถูกต้อง 72.17 % รับรู้ความหมายผิด 15.25 % และไม่ทราบความหมาย 12.58 % ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะด้านอื่นๆ มีการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายถูกต้อง 66.66 % รับรู้ความหมายผิด 16.83 % และไม่ทราบความหมาย 16.51 %

ผลการทดสอบแสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะการมองเห็น มีการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายได้ดีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มี

ตาราง 11 ผลการทดสอบการรับรู้ความหมายเครื่องหมาย แบ่งตามการใช้แผนที่ (คิดเป็นเปอร์เซ็นต์)

การใช้แผนที่	ถูก	ผิด	ไม่ตอบ	รวม
ประจำ ทุกครั้ง	67.20	13.6	19.20	100 %
ค่อนข้างบ่อย	67.02	17.37	15.61	100 %
บางครั้ง	70.44	15.63	13.93	100 %

หมายเหตุ: มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 1 คน ที่ตอบ “ไม่เคยใช้แผนที่” จึงไม่สามารถใช้เป็นข้อมูลได้

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความหมายถูกต้องเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แผนที่เป็นประจำ ทุกครั้ง มี 67.20 % ใช้แผนที่ค่อนข้างบ่อย 67.02 % และใช้แผนที่บางครั้ง 70.44 % ในการรับรู้ความหมายของเครื่องหมายผิดนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แผนที่ค่อนข้างบ่อยรับรู้ความหมายผิดมากที่สุด 17.37 % และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แผนที่เป็นประจำ ทุกครั้งไม่ทราบความหมายสูงที่สุด 19.20 %

ผลการสำรวจแสดงถึงการ ใช้แผนที่ในปริมาณมากน้อยนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความหมายของเครื่องหมาย

สรุปผลการศึกษาจากการแยกวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มต่างๆ ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ทักษะการมองเห็น และการใช้แผนที่ แม้ว่าจะมีตัวเลขที่เป็นเปอร์เซ็นต์แสดงค่ามากกว่า หรือน้อยกว่ากันภายในกลุ่ม แต่เป็นเปอร์เซ็นต์ที่ไม่ห่างจากกันมากนัก ตัวเลขแสดงการรับรู้ถูก ผิด และไม่ตอบ อยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกันมาก และไม่มีกลุ่มใดที่มีการรับรู้เครื่องหมายถูกต้องอย่างเห็นได้ชัด จึงสรุปว่า การรับรู้เครื่องหมายในแผนที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างใดที่มีการรับรู้ที่ดี หรือไม่ดีเป็นพิเศษ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved